

Maandoverzicht no. 4 - 1966

(Tijdvak 1-4-1966 t/m 30-4-1966)

I N H O U D

Blz.

I.	<u>Communisme Internationaal</u>	
	Het XXIIIe Congres van de CPSU	1
	De afwezigen	1
	Een oninteressant congres	3
	De delegaties van Korea en Vietnam	5
	Wijzigingen in de partijleiding	7
II.	<u>Activiteiten van de communistische partij Nederland</u>	
	De CPN over het 23e CPSU Congres	10
	De CPN en de Chinese CP	12
	De koers van de CPN	13
	Nogmaals de statenverkiezingen	14
	Reorganisatie Dagelijks Bestuur en secretariaat	17
	Friedl Baruch c.s.	18
III.	<u>Activiteiten van de communistische hulporganisaties</u>	
	Het ANJV en de provo's	21
	De tweede "Berlijnse Conferentie"	23
	Nederlands Komitee tegen de verspreiding van kern- wapens	24
	Paasmars 1966	25
IV.	<u>Andere groeperingen</u>	
	De "ABC-protestmars"	27
	"Stille marsen" in Amsterdam, Den Haag en Rotterdam	28
	Comité "Stil Protest"	29
	Politieke bigamie van de Nederlandse trotskisten	30
	Castro roert in de trotskistische mierenhoop	31
	Herverschijning van het (rechts-extremistische) blad "Revisie"	33
	<u>Stakingsoverzicht april 1966</u>	35
	<u>Agenda</u>	36

H O O F D S T U K I

COMMUNISME INTERNATIONAAL

Het XXIIIe Congres van de CPSU

Het XXIIIe CPSU Congres, dat van 29 maart tot 8 april te Moskou werd gehouden, was een weinig tot de verbeelding sprekende aangelegenheid. Geen van de problemen waarmee de communistische wereld te kampen heeft, geen van de problemen waarvan de oplossing met name voor de CPSU van beslissend belang moet zijn - het conflict met Peking, de verhouding tot het Westen, de relaties tot de partijen in het eigen kamp, kwesties van sociaal-economische orde, de herwaardering van de Stalinistische en Chroestsjowse perioden en de cultuurpolitiek - kreeg een dramatisch accent. Het was dan ook duidelijk, dat de Sowjet-leiders zich hadden voorgenomen tijdens dit congres elke opwinding en elk spektakel te vermijden.

Het congres werd bijgewoond door 4.942 gedelegeerden die samen de 12.471.000 leden van de CPSU (te weten 5% van de bevolking van de Sowjet-Unie) vertegenwoordigden. Bovendien hadden "communistische, nationaal-democratische en links-socialistische partijen" uit niet minder dan 86 landen hun vertegenwoordigers gezonden, waaronder - grootste triomf van de Sowjet-leiders! - de CP-en van Noord-Korea en Noord-Vietnam. Dat de CP-China, de CP-Albanië en enkele andere pro-Chinese partijen verstek lieten gaan kwam waarschijnlijk niet eens ongelegen, aangezien zo des te minder rumoer kon ontstaan.

Het was, alles bij elkaar, een dood-serieus congres, dat in geen verten leek op de congressen van de extroverte, op spektakels en effecten beluste, soms uitbundige, soms toernige, soms dwaze en clowneske, soms wijze, maar altijd van vitaliteit bruisende Chroestsjow.

Er werd niet gesidderd. Maar er werd ook nauwelijks gelachen.

De afwezigen

Enige tijd vóór het congres zond de CPSU-leiding aan verschillende zusterpartijen "op veler verzoek" een geheim memorandum, waarin een overzicht werd gegeven van de meer recente ontwikkelingen in het conflict met de Chinezen en waarin - uiteraard - de eigen goede

wil duidelijk werd afgetekend tegen de kwaadwilligheid van de wederpartij. Een soortgelijk document werd ongeveer tezelfdertijd ter instructie van alle partij-afdelingen in de CPSU zelf gedistribueerd.

Afgezien van de al overbekende verwijten aan het adres van Peking, bevatte deze briefings enkele passages van een meer fundamentele betekenis, waaruit bleek dat de Sowjet-leiders weer verdergaande conclusies toelieten met betrekking tot de drijfveren van de Chinezen. Zo werd onder andere gesteld, "dat in het begin van het conflict met Peking, toen de houding van de Chinese leiders slechts beoordeeld kon worden aan de hand van onze propaganda, de indruk kon ontstaan, dat wij met de Chinese leiders te doen hadden als met dwalenden die trachtten - zonder de werkelijke situatie in de wereld te begrijpen - de wereldrevolutie te bespoedigen en die zelfs bereid waren tot dat doel een algemene oorlog te riskeren en hun eigen volk en andere volkeren op te offeren - Die indruk was echter niet juist".

Het is namelijk wel komen vast te staan, dat de theoretische en ideologische argumenten van de Chinese leiders slechts ten doel hebben hun nationalistische grote-mogendheden-politiek te ondersteunen. Zij beogen niet meer de socialistische revolutie te bevorderen, maar trachten in plaats daarvan een wereldoorlog te ontketenen. Wat zij onder "wereld-revolutie" verstaan is dan ook niets anders dan een omsingelingsoorlog van Azië, Afrika en Latijns-Amerika (het wereld-platteland) tegen de Verenigde Staten en West-Europa (de wereld-stad) onder hun leiding.

Maar met hun theorie van het wereld-platteland miskennen zij de leidende rol van het proletariaat, terwijl zij met hun eenzijdige oorlogspropaganda alle andere vormen van klassenstrijd - en met name de vreedzame - verwerpen.

Bovendien, zo stelde de CPSU-leiding vast, was het duidelijk geworden, dat de Chinezen er op uit waren de Vietnamese oorlog zo lang mogelijk te laten voortduren terwille van de spanningen in de internationale verhoudingen, terwijl zij in het bijzonder hoopten, dat er een gewapend conflict tussen de Verenigde Staten en de Sowjet-Unie uit zou voortkomen. Dan immers zouden zij, volgens hun eigen spreekwoord, "veilig vanaf een berg de tijgers kunnen zien vechten".

Zoals altijd toonden de Chinezen zich hevig verontwaardigd over deze "poging de anti-Peking hysterie aan te wakkeren". Zij zagen er een reden te meer in de uitnodiging tot het bijwonen van het CPSU Congres af te slaan (hetgeen zij deden met een brief van 22 maart), omdat "uit zulke vijandige bejegeningen bleek, dat deze uitnodiging slechts een loos gebaar was en met de nodige bijbedoelingen was uitgestuurd".

Een en ander werd door de Chinezen opnieuw omstandig geadstrueerd met voorbeelden van Moskou's totale verdorvenheid, die culmineerden in de klacht dat de Chroestsjowistische Sowjet-leiders zich niet alleen hadden gedistancieerd van het verenigde front van alle volkeren tegen het Amerikaanse imperialisme, maar zich zelfs verbonden hadden met het imperialisme en de reactionairen van de gehele wereld in een poging een Heilige Alliantie te stichten tegen China, tegen het volk, tegen de nationale bevrijdingsbeweging en tegen de marxisten leninisten.....

De Albanezen achtten het zelfs zo'n onbeschaamdheid van de Sowjet-leiders hen op hun congres uit te nodigen, dat zij de uitnodiging weigerden in ontvangst te nemen, "aangezien er immers noch op partijniveau noch op staatsniveau relaties bestonden tussen het Albanese volk en de verraderlijke, revisionistische Sowjet-leiders".

Zij voorspelden tevens (in een artikel in "Zeri i Popullit" van 22 maart) dat de Sowjet-leiders met verloop van tijd steeds dieper zouden wegzinken in het moeras van het anti-marxisme. Zij zouden misschien trachten zich op het XXIIIe Congres te presenteren als lieden die de lijn van Chroestsjow in bepaalde opzichten wilden rectificeren, die naar eenheid streefden en een gematigde, verstandige politiek wensten te voeren, maar dit was allemaal nieuwe bluf, evenals hun oproep tot het staken van de polemieken.

In zulke hatelijke termen wees ook de Japanse CP de invitatie tot het bijwonen van het congres af. De CP-Nieuw-Zeeland sloot zich daarbij aan, maar was overigens de enige "Chinese" partij die zich van grofheden onthield.

Het congres

Zoals een commentator over het XXIIIe CPSU Congres schreef: het was een "niet-gebeurtenis". Het deed denken aan een recente en nogal opzienbarende muzikale niet-uitvoering, waarbij een pianist met plechtige bewegingen zijn piano opende, vervolgens een door zijn partituur nauwkeurig aangegeven tijd lang roerloos voor zijn instrument bleef zitten en het toen weer sloot zonder een noot te hebben gespeeld. Het gehoor beluisterde een streng geregisseerde stilte. Er werden geen problemen geschapen, maar er werden ook geen problemen opgelost.

In zijn vier uren durende openingsrede drukte Brezjnew het

congres het oninteressante stempel op, dat de buitenwereld al direct een goed deel van de aandacht voor het gebeuren deed verliezen. In zijn volstrekt ongeëmotioneerd betoog wijdde hij slechts generaliserende beschouwingen aan de meest controversiële onderwerpen of roerde ze in het geheel niet aan.

Over het conflict in de communistische beweging sprekend, zei hij:

U weet, dat de beweging de laatste jaren met ernstige moeilijkheden te kampen heeft. De positie van de CPSU in dit verband is U allen welbekend. Wij betreuren het zeer, dat de meningsverschillen, waarvan alleen onze vijanden profijt kunnen trekken, tot op de dag van vandaag onopgelost zijn gebleven. Dit druist in tegen de belangen van elke partij en de gezamenlijke belangen van de communistische beweging in het algemeen. De CPSU gelooft, dat het de plicht is van alle communisten te werken aan de consolidatie van onze beweging. Het Centraal Comité van de CPSU gelooft, dat hoe sterker de solidariteit van alle onderdelen van de communistische beweging zal zijn, des te sterker het internationale anti-imperialistische front zal zijn en des te succesvoller het proces van de wereldrevolutie zich zal ontwikkelen.....

Kon het minder polemisch? Kon hij over de CP-China minder zeggen dan dat afwijkingen van de marxistisch-leninistische lijn ofwel naar rechts ofwel naar links, blijkens de ervaring, dubbel gevaarlijk werden wanneer ze gepaard gingen met nationalisme, grote-mogendhedenchauvinisme en het streven naar hegemonie? Wie sensaties verwachtte kwam bedrogen uit.

Brezjnev vermeed het ook directe kritiek uit te brengen op Chroestsjow, die hij geen enkele maal noemde en slechts even zijdelings aanduidde toen hij opmerkte, dat na het oktober-plenum (de plenaire zitting van het Centraal Comité van oktober 1964 waarop Chroestsjow werd afgezet) een aantal kwalijke ontwikkelingen - met name in de economische sfeer - waren gecorrigeerd. Evenmin gaf hij nieuwe richtlijnen voor de benadering van het vóór het congres zo heftig omstreden onderwerp van het stalinisme.

Een betrekkelijk lange passage wijdde hij wel aan de creatieve rol van de intelligentsia, de schrijvers en de kunstenaars in het proces van de opbouw van het communisme. Ook daarbij ging hij echter het kader van de stereotype partijtaal niet te buiten:

De ontwikkeling van de literatuur en de kunst zal bij voortdurende een zorg van de CPSU blijven. De partij zal leiding blijven geven aan de activiteiten van de scheppende organisaties en instituten en deze alle mogelijke steun verlenen.

De partij is er tegen dat in kwesties van literatuur en kunst bindende regels worden vastgelegd of anderszins van hoger hand beslissingen worden genomen. Tegelijkertijd echter laten wij ons voortdurend leiden door het principe van de "partijmatigheid" in de kunst en beoordelen wij alles wat op cultureel gebied tot stand wordt gebracht, vanuit het klassestandpunt.....

Kritiek op misstanden achtte Brezjnev toegelaten en zelfs noodzakelijk. Dit had echter niets te maken met de "specialiteit" van sommigen "die het Sowjetsysteem en het heldhaftige Sowjetvolk belasten". Zulken kregen hun verdiende loon.

En dat was - alweer - alles wat door de hoogste partij- autoriteit in verband met de recente geruchtmakende affaires in het culturele vlak gezegd werd.

Later, in de toespraken van lagere grootheden, waren duidelijker kritische noten te beluisteren, vooral waar het ging om de ontsporingen van de liberale intelligentsia. Het viel daarbij op, dat wel de conservatieven, de "neo-stalinisten" met een zekere vrijmoedigheid het woord konden voeren, maar dat de liberalen van hun kant geen tegenwicht van dezelfde orde konden geven. Wees dit erop - zoals trouwens uit gebeurtenissen vóór het congres al geconcludeerd kon worden - dat er van een zekere verstrakking van de partijlijn sprake was, de conservatieven konden zich er toch niet op beroemen dat zij er in geslaagd waren hun inzichten duidelijk in de grote redevoeringen van de partijleiders te doen doorklinken.

Het congres gaf in de meer officiële rapporten en resoluties geen enkele aanwijzing voor een wijziging in het partijklimaat. In zoverre - want dit klimaat was kennelijk wel begonnen zich te wijzigen - en in verschillende andere opzichten was het congres dan ook een evenement als het ware buiten de ontwikkelingen in de realiteit: het gaf er geen samenvatting van, het gaf er nauwelijks commentaar op, het gaf er geen nieuwe impulsen en geen richting aan.

Er werden zoveel maten rust ten gehore gebracht. Maar toen de piano gesloten werd, kon ieder zich afvragen of ze misschien toch geen betekenis hadden gehad.

De delegaties van Korea en Vietnam

Het grootste succes van de Sowjet-leiders was ongetwijfeld de aanwezigheid op het congres van de delegaties uit Noord-Korea,

Noord-Vietnam en Zuid-Vietnam. Dit demonstreerde namelijk, dat zij er in anderhalf jaar tijd (sinds de afzetting van Chroestsjow) in geslaagd waren de Koreanen en Vietnamezen terug te brengen tot hun vroegere posities tussen Moskou en Peking in *) en bij hen in aanzienlijke mate aan prestige, sympathie en invloed hadden gewonnen.

Uiteraard waren de Chinezen met deze zaak bitter weinig ingenomen, zoals onder meer bleek uit een toespraak van de Chinese gedelegeerde tot het congres van de CP-Nieuw-Zeeland (Auckland, begin april), waarin alle "ware" marxisten-leninisten gewaarschuwd werden geen vriendschappelijke relaties te onderhouden met de moderne revisionisten, omdat daardoor het volk van de Sowjet-Unie en de volkeren van de wereld verder bedrogen zouden worden.

De begroetingstoespraken van de Vietnamezen en Koreanen waren allerhartelijkst, zij het dat zij het vermeden zich duidelijk te conformeren aan het Sowjetstandpunt in de controversiële kwesties van het Sino-Sowjet-conflict.

De vertegenwoordiger van Noord-Vietnam, dankte Moskou voor de effectieve steun in de strijd tegen het Amerikaanse imperialisme, maar maakte daarbij tegelijkertijd een buiging in de richting van Peking:

In haar strijd tegen de Amerikaanse agressie ter verdediging van het Noorden en ter bevrijding van het Zuiden had het Vietnamese volk in alle opzichten de steun en de sympathie ondervonden van het Sowjet-volk. De waardevolle steun van de Sowjet-Unie, China en de andere socialistische landen zowel als de steun en de sympathie van de arbeidersklasse en de vreedliebende volkeren van de hele wereld vormden een garantie te meer voor de overwinning van de Vietnamese revolutie.

Terwijl de noodzaak onderstreepte van een gezamenlijke inspanning in de strijd tegen het imperialisme, hoedde hij zich er evenwel toch voor zulks te doen in termen van het door Moskou gepromoteerde "eenheidsfront". Daarmee zou hij zich namelijk teveel van de Chinese opvattingen gedistancieerd hebben. Opvallend was, dat de Koreaan in zijn toespraak duidelijker op zulk een eenheidsfront zinspeelde:

Wanneer alle anti-imperialistische krachten, onder leiding van het socialistische kamp, van de internationale communistische beweging en van de nationale bevrijdingsbeweging

---

*) Zie hiervoor o.a. MO no. 11, 1965.

verenigd zijn, zei hij, zal het mogelijk zijn de agressieve Amerikaanse imperialisten een verpletterende nederlaag toe te brengen.

De gedelegeerden wisten de aanwezigheid van de Vietnamezen en Koreanen op haar juiste waarde te schatten. Vooral de gedelegeerde van het Zuid-Vietnamese Bevrijdingsfront, kreeg een donderend applaus. De oorlog in Vietnam was dan ook één van de kwesties die op het congres meer uitvoerig aan de orde kwamen. Er werd ook een speciale resolutie aan gewijd (waarin opnieuw voor de vorming van een internationaal eenheidsfront werd gepleit).

Wijzigingen in de partijleiding

Door het congres werden enkele wijzigingen in de partijstatuten goedgekeurd waarvan de belangrijkste wel waren, dat het partijpresidium weer werd omgedoopt in "politburo" (zoals het ook heette in de stalinistische periode) en dat de eerste secretaris van de partij weer zoals vroeger algemeen secretaris zou worden genoemd. (Verschillende commentatoren zagen in deze terugkeer tot een vroegere titulaatuur een nieuwe aanwijzing voor een koerswijziging van de CPSU in een meer conservatieve richting.) Op het congres zelf werd met name voor de her-invoering van het politburo het argument gehanteerd, dat met deze benaming de politieke taak van dit leidende orgaan beter werd aangeduid. De titel "algemeen secretaris" voor partijleider Brezjnev leek tevens te wijzen op een versterking van diens positie aan de partijtop.

In de opsomming die Brezjnev gaf van de leden van het politburo noemde hij de eerste vier - Brezjnev, Kosygin, Podgorny en Soeslow - buiten de alphabetische volgorde, hetgeen betekende dat zij in dit orgaan (van 11 leden en 8 kandidaatleden) de topgroep vormden - eveneens een figuur die herinnerde aan de praktijk in de periode van Stalin.

De hoogste plaatsen in de partij-leiding werden daarmee bezet door vertegenwoordigers van het "midden", met Soeslow als een meer conservatieve en Kosygin als een meer liberale figuur. In het partijsecretariaat werden de twee hoogste plaatsen na Brezjnev echter ingenomen door conservatieven, namelijk eveneens door Soeslow en de als zeer ambitieus en behoudensgezind beschreven Sjelepin.

Daarmee werd het politieke klimaat in de hoogste CPSU-leiding waarschijnlijk goed getekend.

Wijzigingen in de leidende organen van de CPSU
(23e Congres van de CPSU)

PRESIDIUM VAN HET CENTRAAL COMITÉ (oud) ----- benaming gewijzigd ----- POLITBURO VAN HET CENTRAAL COMITÉ (nieuw)

leden

leden

L.I. Brezjnev	-----	L.I. Brezjnev
A.N. Kosygin	-----	A.N. Kosygin
N.W. Podgorny	-----	N.W. Podgorny
M.A. Soeslow	-----	M.A. Soeslow
G.I. Woronow	-----	G.I. Woronow
A.P. Kirilenko	-----	A.P. Kirilenko
A.N. Sjelepin	-----	A.N. Sjelepin
K.T. Mazoerow	-----	K.T. Mazoerow
D.S. Poljansky	-----	D.S. Poljansky
P.J. Sjelest	-----	P.J. Sjelest
	nieuw gekozen-----	A.J. Peljsje
N.M. Sjewernik	---afgetreden i.v.m. leeftijd---	
A.I. Mikoyan	---afgetreden i.v.m. leeftijd---	

SECRETARIAAT VAN HET CENTRAAL COMITÉ

SECRETARIAAT VAN HET CENTRAAL COMITÉ

eerste secretaris ----- titel gewijzigd ----- algemeen secretaris

L.I. Brezjnev ----- L.I. Brezjnev

secretarissen

secretarissen

M.A. Soeslow	-----	M.A. Soeslow
A.N. Sjelepin	-----	A.N. Sjelepin
	nieuw gekozen-----	A.P. Kirilenko
P.N. Demitsjew	-----	P.N. Demitsjew
D.F. Destinow	-----	D.F. Destinow
J.W. Andropow	-----	J.W. Andropow
B.N. Ponomarjow	-----	B.N. Ponomarjow
I.W. Kapitonow	-----	I.W. Kapitonow
F.D. Koelakow	-----	F.D. Koelakow
A.P. Roedakow	-----	A.P. Roedakow
N.W. Podgorny	---niet herkozen i.v.m. functie president USSR---	

Twee interessante wijzigingen in het partij-apparaat, tenslotte, hadden betrekking op door Chroestsjow ingevoerde nieuwigheden. In de eerste plaats werd de van 1961 daterende statutaire beperking van de ambtsperiodes van de partijkaders herroepen, omdat daardoor de continuïteit in de partijleiding van hoog tot laag te veel geschaad bleek te worden. (In de laatste jaren werden op grond van deze regeling tot 60% van de lagere partijkaders vervangen.) Vervolgens werd ook het Bureau van het Centraal Comité voor de RSFSR (de belangrijkste Sowjet-republiek), dat Chroestsjow voor zichzelf als machtsinstrument had geschapen, weer geliquideerd, aangezien - volgens Brezjnev - de zaken die deze republiek betroffen, voldoende in het politburo en het partijsecretariaat behandeld konden worden.

Het waren maatregelen, waardoor de geleidelijke terugkeer naar de voor-Chroestsjowse situatie opnieuw werd geaccentueerd.

H O O F D S T U K   I I

ACTIVITEITEN VAN DE COMMUNISTISCHE PARTIJ VAN NEDERLAND

De CPN over het 23ste CPSU Congres

De vrees van de CPN-leiding, dat het CPSU Congres zich scherp tegen de CP-China zou uitspreken of dat er, door middel van een zgn. "informeel overleg" tussen de in Moskou aanwezige communistische partijen, getracht zou worden tot een veroordeling van de Chinese CP te komen, is niet bewaarheid geworden. De Russische leiders hebben het internationale conflict niet op de voorgrond geplaatst, maar zich zijdelings en in gematigde termen uitgesproken voor het bijleggen van de geschillen tussen de beide partijen. Deze ontwikkeling is door de CPN-leiding met voldoening en opluchting begroet. Dit wil echter nog niet zeggen dat zij het CPSU Congres in alle toonaarden heeft bejubeld. Integendeel.

Tijdens een openbare "informatie-bijeenkomst" te Amsterdam op 21 april j.l., kondigde Paul de Groot een "grote voorlichtingscampagne" aan over de resultaten van het Moskouse congres "in waarderende, maar ook in kritische zin". Hij betoogde, dat het CPSU Congres een aantal van de belangrijkste problemen "onvoldoende zelfkritisch" had uitgediept en daarbij nagelaten had daden te stellen. Zo b.v. de kwestie van het "Westduitse militarisme", waartegen door Breznjew en Gromyko wel op "positieve wijze" stelling was genomen, maar waarbij niet duidelijk was aangegeven, hoe gehandeld moest worden, welke krachten tegen de "Westduitse revanchisten" verenigd moesten worden en welke rol de Westduitse arbeidersklasse (i.c. de KPD) had te vervullen. Bovendien was er, naar de mening van De Groot, geen duidelijke veroordeling uitgesproken van de "illusiepolitiek", die Chroestsjow in deze kwestie voerde. Met deze opmerking raakte de CPN-voorzitter aan het centrale thema van de "informatie-bijeenkomst", n.l. dat het CPSU Congres - in de ogen van de CPN-leiding - slechts "schoorvoetend en in verholde vorm" kritiek heeft gebracht op de "revisionistische politiek" van de ex-premier. Typerend was, volgens De Groot, dat men de naam van Chroestsjow niet heeft willen noemen, maar hem aanduidde met "een soort pseudoniem". Als de sprekers Chroestsjow bedoelden, aldus de CPN-voorzitter, spraken zij over de partijbe-

stuurszitting van de CPSU in oktober 1964, de zitting waarop Chroestsjow werd afgezet.

Een der CPN-afgevaardigden naar het CPSU Congres, toonde eind april in een aantal "Waarheid"-artikelen aan, dat "de conclusies die de CPN al eerder uit het optreden van Chroestsjow had getrokken, door de kritiek van het Moskouse congres werden bevestigd".

kon daarbij echter niet ontkennen dat men "een goed luisteraar" moest zijn "om te begrijpen om welke belangrijke kwesties het hier ging". Dat was dan - aldus de CPN-voorlichting - in de eerste plaats de door Chroestsjow begane "schending van de leninistische principes en politiek". (Naar De Groot op de "informatiebijeenkomst" verklaarde, gebeurde dit niet alleen binnen de CPSU en de Sowjet-Unie, maar ook in de betrekkingen met de andere communistische partijen. "Door aanhangers van Chroestsjow werd een scheuring georganiseerd. Dat was de Bruggroep.") Gebruikmakend van de gerechtvaardigde kritiek op de persoonsverering en zijn gevolgen, zo betoogde voerde Chroestsjow een "nihilistische verguizingscampagne"; het behoorde tot zijn stijl om zodra de naam Stalin viel, vrij baan te geven aan "de grofste verdraaiingen van de geschiedenis".

Samenvattend stelde dat het in elk geval "van positieve betekenis" was, dat er op het congres t.a.v. vrijwel alle problemen een andere toon te beluisteren viel dan ten tijde van Chroestsjow. "Het congres liet een begin zien van een herstel der leninistische normen en politiek, al bleef dit vooralsnog beperkt tot de vraagstukken van binnenlandse aard en al bleken een aantal kwesties van buitenlandse politiek in het geheel niet te zijn uitgewerkt." De niet-uitgewerkte kwesties, waar op doelde, zijn, behalve het reeds genoemde probleem van het "Westduitse militarisme", de strijd in Vietnam en de ontwikkeling in Indonesië. Omtrent het conflict in Vietnam merkte op het van groot belang te achten, dat de eis tot terugtrekking der Amerikaanse troepen aan de orde was gesteld. Het is immers bekend, aldus de "Waarheid"-journalist, dat t.a.v. deze kwestie in elk geval tot de zomer van 1965 in de Sowjet-Unie grote aarzelingen hebben bestaan. verwees met deze opmerking naar de, door de CPSU geïnspireerde, verklaring over het conflict in Vietnam, die werd uitgegeven door de conferentie van CP'en uit de "kapitalistische landen" van Europa (1-3 juni 1965) en die - zoals bekend - door de CPN niet werd ondertekend. Verder betoogde dat er door het

congres aan de situatie in Indonesië te weinig aandacht was besteed; in het bijzonder was de solidariteit met de PKI onvoldoende tot uitdrukking gekomen.

De CPN en de Chinese CP

Sprekende over het conflict tussen Moskou en Peking stak De Groot een lofzang af op de Chinese Volksrepubliek.

"China is een reusachtig land", aldus De Groot, "het enige land in Azië waar het volk geen honger meer heeft. En dat niet dankzij de hulp aan onderontwikkelde volkeren, maar op eigen krachten. Dankzij het socialisme, dankzij het grondig uitroeien van alle overblijfselen van het kolonialisme en de onwankelbare afweer van het imperialisme. China is na de Sowjet-Unie en de VS, ook de derde in grootte als militaire macht. Als de factor China ontbreekt, blijft de strijd voor de wereldvrede hopeloos."

Deze visie van De Groot staat wel in schrille tegenstelling tot hetgeen hij in zijn bekende rede van 18 juli 1963 over de situatie in de Chinese Volksrepubliek betoogde. Hij stelde toen dat er "van socialistische productie en industrie maar weinig is te merken. Waar zijn de prestaties van China in de bijna veertien jaar van de Volksrepubliek?"

Hieraan voegde hij, bij wijze van conclusie, nog toe: "Er is dus geen reden om de CP van China een leidende rol in de wereldbeweging van het communisme toe te kennen."

De Groot zei het te betreuren, dat het 23ste Congres gearzeld heeft om openhartig en zelfkritisch, in Lenins geest, de nodige daden te verrichten om de tegenstellingen met de Chinese partij op te heffen en het vertrouwen te herstellen. Duidelijk bleek hier weer, dat de CPN-voorzitter de oorzaak van het geschil zoekt in het optreden van Chroestsjow, "die de betrekkingen met de volkeren en de communisten van het Oosten grondig heeft verpest en vergiftigd door zijn drijven naar een breuk en naar de isolatie en verzwakking van China". Waar De Groot dan ook van de CPSU "zelfkritiek" en "daden" verlangt, bedoelt hij dat de CPSU openlijk moet erkennen dat zij (i.c. Chroestsjow) de grootste schuld draagt aan het conflict.

De CPN-voorzitter maakte echter duidelijk, dat zijn lofrede op China en zijn bovenvermelde visie op het geschil niet betekent dat

de CPN haar "autonome koers" op zal geven om zich meer op Peking te oriënteren. "De CPN verdedigt haar zelfstandigheid tegenover iedereen", zo zei Paul de Groot, "zij zal niet toelaten en staat niet toe, dat ook de Chinese Communistische Partij deze volledige zelfstandigheid direct of indirect aantast. Zij bepaalt haar politiek zelf, hier in Amsterdam en nergens anders."

De koers van de CPN

Het is de CPN-leiding kennelijk niet geheel ontgaan, dat haar autonome koers door vele partijgenoten en kiezers niet is begrepen en dat het ontbreken van een duidelijk standpunt m.b.t. internationale communistische problemen, verwarring en kritiek in eigen gelederen heeft gewekt. Het moet dan ook voor een met de leer vertrouwde communist moeilijk zijn een en ander te rijmen met het begrip "internationale proletarische solidariteit".

Zij het niet met zoveel woorden, komt Paul de Groot zelf tot deze conclusie in het slot van zijn beschouwing over de verkiezingsuitslag, in "De Waarheid" van 1 april, waarin hij stelt: "De achteruitgang in Amsterdam is daarom in hoofdzaak te wijten aan het feit dat niet alle communisten daar van de nieuwe oriëntering overtuigd zijn....."

De Groot merkt verder o.m. nog op:

"De CPN is een deel van de communistische wereldbeweging. En sinds een aantal jaren, is daarin een felle strijd gaande, die ook de communistische kiezers niet onberoerd kan laten. Onze partij neemt daarin een eigen standpunt in, dat neergelegd is in wat wij de nieuwe oriëntering noemen....."

Hij zet daarna uiteen wat deze nieuwe oriëntering inhoudt: n.l., dat, na bezinning op de oorspronkelijke bronnen van het marxisme is vastgesteld "dat in ons land het socialisme zich onvermijdelijk anders en langs andere wegen zal ontwikkelen dan in de Sowjet-Unie, China of andere socialistische landen".

In zijn beschouwing van de ontwikkeling van het socialisme in de Sowjet-Unie, uit hij eerst heftige kritiek op Chroestsjow, doch constateert daarna dat de hoop, die de CPN is gaan koesteren toen de CPSU Chroestsjow overboord wierp, in vervulling schijnt te gaan. Hij merkt hierbij op dat alles wat in de Sowjet-Unie gebeurt, bepaald wordt door de specifieke omstandigheden daar en er derhalve voor de CPN geen reden is zich daaraan te binden. De Groot voegt hieraan toe:

"Zij (de CPN) bepaalt zelf haar politiek in eigen land. Dit houdt niet in, dat zij zich tegen de andere communistische landen als zodanig richt. Doch zij strijdt tegen de schadelijke verschijnselen, tegen revisionisme en sectarisme, overal waar dit nodig is, allereerst in onze eigen partij. Dit alles houdt tevens de voortzetting van de internationale solidariteit met de Communistische Partij van de Sowjet-Unie, met die van China en van alle landen in."

Of deze grotiaanse interpretatie van het begrip "internationale solidariteit" voor zijn volgelingen verteerbaar is, is vooralsnog een open vraag. Hoe dan ook, De Groot is van mening dat:

"De voornaamste en onmiddellijk thans aan de orde staande taak in Amsterdam en enkele andere plaatsen is een diepgaande politieke opheldering onder de partijgenoten en kiezers over de genoemde vraagstukken....."

De bovenvermelde "informatie-bijeenkomst" en de aangekondigde "grote voorlichtingscampagne" vormen kennelijk onderdelen van deze politieke opheldering.

Duidelijk is dat de partij ook in de toekomst haar autonome koers wil blijven varen, maar tevens gedwongen is zich meer dan voorheen uit te spreken over internationale communistische vraagstukken. Dit zal met de nodige voorzichtigheid moeten gebeuren, om niet de kans te lopen hetzij met Moskou, hetzij met Peking vereenzelvigd te worden. Vandaar ook, hoewel zijn sympathie kennelijk meer uitgaat naar Peking dan naar Moskou, De Groots waarschuwing aan het adres van China: "de CPN verdedigt haar zelfstandigheid tegenover iedereen".

Nogmaals de Statenverkiezingen

De gematigde tevredenheid, die de eerste "Waarheid"-commentaren over de verkiezingsuitslag kenmerkte, zou, zo werd in het vorige MO betoogd, bij nadere beschouwing van de cijfers niet kunnen worden gehandhaafd.

In een tweetal artikelen, die op 30 maart en 1 april in het partijdagblad werden gepubliceerd, komt CPN-voorzitter Paul de Groot tot een zelfde, zij het verholde, conclusie. Weliswaar meent hij te mogen constateren "dat de verkiezingsuitslag, als geheel, een goedkeuring inhoudt van de nieuwe oriëntering van de partij", toch klinkt in zijn analyse een sombere ondertoon door, met name wanneer hij de forse achteruitgang in Amsterdam ter sprake brengt.

Overigens, zo stelt hij - en dit wellicht om zijn ontmoedigde

aanhang een hart onder de riem te steken - mag men de invloed die de partij kan uitoefenen niet afmeten aan haar stemmenpercentage. Hoewel de CPN de mogelijkheid erkent van een vreedzame overgang naar een socialistische maatschappijvorm, zo betoogt hij verder, toch kan in zo'n geval een parlementaire meerderheid - van communisten en anderen - slechts de weerspiegeling zijn van een buiten het parlement gevoerde massastrijd, "wat ons betreft liefst op vreedzame wijze".

Met deze woorden vertolkt De Groot wel duidelijk zijn minachting voor de Nederlandse democratie en volksvertegenwoordiging.

Gemakshalve concludeerde de CPN-voorzitter uit de absolute toename van het communistisch stemmenaantal met ongeveer 10.000 stemmen (hetgeen niet voldoende was voor een relatieve toename), dat deze afkomstig zijn van jonge kiezers. Daarmee acht hij dan tevens bewezen, dat de CPN voldoende aantrekkingskracht uitoefent op deze zeer grote categorie!

Amsterdam

De achteruitgang in Amsterdam, dat met omstreeks 50% van het totaal aantal CPN-leden en -kiezers het communistische bolwerk in Nederland mag worden genoemd, heeft in de partijtop de nodige onrust veroorzaakt, zo blijkt uit het communiqué dat werd verstrekt naar aanleiding van de partijbestuurszitting op 8 en 9 april. Uit de aard der genomen maatregelen wordt duidelijk waar men de zwakke schakels heeft gezocht en hoe men de dalende lijn denkt om te buigen.

De nogal ingrijpende reorganisatie van het Dagelijks Bestuur (zie hieronder) duidt op de in het communiqué gereleveerde "gebreken in de partij-organisatie". De onzekerheid onder de Amsterdamse leden over het standpunt van de CPN inzake het Sino-Sowjet-geschil, denkt de partijleiding weg te kunnen nemen door een grote voorlichtingscampagne, die inmiddels van start is gegaan met een informatieavond en een serie artikelen over het 23ste CPSU Congres in "De Waarheid". Ook het roeyement van Baruch past binnen het kader van dit streven om ideologisch de gelederen te sluiten.

Tenslotte zal ook aan het facet propaganda overvloediger aandacht worden besteed, getuige de reeks van plannen die districtssecretaris bekend maakte. Zo zal er tot aan de Gemeenteraadsverkiezingen worden gecolporteerd met een speciaal weekblad, "De Rode Amsterdammer", waarvan de oplage, te beginnen met 20.000

zal oplopen tot tegen de 100.000(!). Voorts staan, naast de groots opgezette 1 mei-viering, ook nog een aantal kleinere verkiezingsbijeenkomsten op het programma. De campagne zal tenslotte op 26 mei worden afgesloten met een grote betoging.

Een wethouderszetel

Wil de CPN er in Amsterdam in slagen om de oude positie van vòòr de Statenverkiezingen te herwinnen, dan zal het huidige stemmen-aantal met ruim 5.300 moeten worden vermeerderd. Gezien het grote aantal deelnemende partijen en de daarmee gepaard gaande stemmen-versnippering, zal dit een zware opgave blijken te zijn. Wanneer Paul de Groot op een begin april gehouden ledenvergadering van het district Amsterdam dan ook stelt, dat de inzet voor de Raadsverkiezingen is: een wethouderszetel voor de CPN, dan moet dit veeleer worden beschouwd als een morele injectie dan als een bereikbare doelstelling.

Het is overigens het signaleren waard, dat De Groot zich volledig heeft willen inzetten teneinde de campagne succesvol te doen verlopen. Hij kan daarnaast beschouwd worden als de plannenmaker op de achtergrond en daartoe heeft hij, naar men in partijkringen verneemt, zelfs het schrijven van zijn mémoires voorlopig laten rusten.

Het "eigen gezicht" van de CPN

Uit het communiqué wordt duidelijk, en ook dit mag op rekening van De Groot worden geschreven, dat de partij zich radicaler zal gaan presenteren, zeker tot aan de verkiezingen. In het kader van de eenheidspolitiek was het tot nu toe gebruikelijk dat de CPN zich conformeerde, in manifesten en "Waarheid"-artikelen, aan verlangens en looneisen, die door het NVV werden gesteld. Thans worden de arbeiders opgeroepen om zelf, met onmiddellijke ingang, de looneisen te stellen "waartoe de staking het meest doeltreffende wapen is". Ondanks het onverkort van kracht zijnde streven naar eenheid van actie met de PvdA, wil de partijleiding met deze koersaanpassing enigszins tegemoet komen aan de door vele leden geuite klacht, dat de CPN zich bij haar optreden in bijna alles vereenzelvigd met de "reformisten", waardoor zij haar eigen gezicht dreigt te verliezen. Hetzelfde idee heeft de CPN geïnspireerd om zelf, dus niet in vereniging met andere organisaties, op 27 april een betoging te organiseren, als teken van

verbondenheid met het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront en met de Indonesische CP. Het is overigens de eerste maal sinds de "staatsgreep" in Indonesië, dat de CPN zich op deze wijze en zo openlijk solidair betoont met de PKI. Uit het feit dat twee kandidaten voor de gemeenteraad tijdens de slotmeeting het woord voerden, mag worden geconcludeerd dat deze betoging (waaraan niet door "enige duizenden" werd deelgenomen, zoals "De Waarheid" schreef, maar door slechts 700 personen) doelbewust binnen het raam van de verkiezingsactiviteiten was geplaatst.

Uit het bovenstaande blijkt wel dat de CPN-leiding er alles aan gelegen is om het getij in Amsterdam te doen keren. De verwachting lijkt gewettigd, dat in de komende maand de activiteit in de overige districten, en mogelijk zelfs hun financiële armslag, hieraan ondergeschikt zal worden gemaakt.

Reorganisatie Dagelijks Bestuur en Secretariaat

Het Dagelijks Bestuur bestaat thans, na de wijzigingen daarin aangebracht op de PB-zitting van 8 en 9 april, uit de volgende leden:

1. Paul de Groot, voorzitter
2. Henk Hoekstra, politiek-secretaris
3. Marcus Bakker) belast met de landelijke propaganda
4. Frits Dragstra)
5. landelijk bedrijfswerk
6. bedrijfswerk Amsterdam
7. Jaap Wolff, hoofdredacteur "Politiek & Cultuur"
8. Joop Wolff, hoofdredacteur "De Waarheid"
9. landelijke organisatie
10. secretaris district Amsterdam.

Het Secretariaat is samengesteld uit:

1. Henk Hoekstra
- 2.
- 3.
4. (administratief-secretaris).

Formeel maakt Paul de Groot geen deel uit van het Secretariaat; als voorzitter van de CPN heeft hij echter zonder meer toegang tot de vergaderingen.

heeft de plaats en functie ingenomen van

die uit DB en Secretariaat is verdwenen. werd te licht bevonden, vooral omdat zijn besluit de districtsleidingen in een aantal kleinere districten op te heffen, in organisatorisch opzicht niet heeft voldaan.

Jaap Wolff is uit het Secretariaat verwijderd opdat hij zich, zoals "De Waarheid" schreef, "meer zou kunnen wijden aan andere werkzaamheden". Naar men in partijkringen aanneemt, werd deze degradatie mede veroorzaakt door zijn onvoldoende besluitvaardigheid en doortastendheid.

Van de drie nieuwkomers heeft Frits Dragstra, 39 jaar oud, de langste staat van dienst. Hij is sinds 1953 als vrijgestelde in dienst van de CPN, laatstelijk als politiek-secretaris van het district Limburg. Naast zijn landelijke taak zal hij ook werkzaam blijven in Limburg, waar hij lid is van de Provinciale Staten en zitting heeft in de gemeenteraad van Heerlen.

35 jaar oud en bouwvakarbeider van beroep, is sinds eind 1964 in loondienst van de CPN. Tot nu toe was hij politiek-secretaris van het district Noord-Brabant.

(oud 36 jaar), wiens ster - na het overlijden van Gerrit Blom in oktober 1965 - snel is gestegen, blijft secretaris van het district Amsterdam. Hij zal als gecoöpteerd lid van het partijbestuur de vergaderingen van het Dagelijks Bestuur mogen bijwonen. Zeer waarschijnlijk zal hij op het eerstvolgende congres van de CPN - dat statutair nog dit jaar moet worden gehouden - in het Partijbestuur worden opgenomen.

Friedl Baruch c.s.

Ex-partijbestuurder Friedl Baruch is, blijkens een communiqué van het CPN-partijbestuur in "De Waarheid" van 12 april j.l., als lid van de CPN geroyeerd. Gesteld werd, dat het partijbestuur dit besluit heeft genomen "om de partij te beschermen tegen doorkruising van de partijpolitiek en tegen gewroet en ondermijning". Baruch poogde hardnekkig en kwaadaardig in de partij tegen de partijpolitiek en de partijleiding te stoken, aldus het communiqué. "Kort voor de Statenverkiezingen zond hij een persoonlijk rondschriften aan een groot aantal partijleden, waarin de partijleiding als anti-Sowjet belasterd werd."

Daar dit "persoonlijk rondschriften" niets anders was dan een

kritische recensie van De Groots mémoires "De dertiger jaren" (zie het vorige MO), waarin Baruch tot de conclusie kwam dat het boek (niet de partijleiding) het predicaat anti-Sowjet verdiende, rijst de vraag wat nu eigenlijk de werkelijke reden is van het roeyement van de vroegere "Waarheid"-redacteur. Natuurlijk, Baruch steekt het niet onder stoelen of banken dat hij voorstander is van een meer pro-Russische politiek, maar tot werkelijke fractievorming, tot openlijke aanvallen op het CPN-beleid is hij tot op heden nog niet overgegaan. Mogelijk ziet de CPN-leiding in Baruch inderdaad een reële bedreiging van haar "autonomie-politiek", maar waarschijnlijker is het dat de rancuneuze gevoelens van Paul de Groot hebben geprevaleerd.

Een dergelijke rancune spreekt duidelijk uit het schendartikel in "De Waarheid" van 15 april, dat verscheen nadat Baruch een interview had toegestaan aan "Het Parool", waarin hij zich in zeer gematigde termen uitliet over zijn roeyement en verklaarde een beroep te zullen doen op het eerstvolgend congres om dit besluit te herzien. "Want", aldus Baruch, "je bent communist, of je bent het niet." Het "Waarheid"-artikel sprak over de "thuiskomst van Baruch in de kolommen van het lijfblad van de verwilderde anti-communist Frans Goedhart". De scribent lanceerde allerlei verdachtmakingen over Baruch's activiteiten in de vooroorlogse communistische beweging en tijdens het verzet. Baruch zou in 1933 de KPD (waarvan hij toen lid was) in de steek hebben gelaten en naar Holland uitgeweken zijn. De waarheid is echter dat Baruch in 1933 als Nederlander uit Duitsland werd uitgewezen, na meer dan een jaar doorgebracht te hebben in de gevangenis wegens politieke activiteiten voor de KPD. In "Vrij Nederland" verklaarde Baruch zo'n behandeling wel verwacht te hebben. Hij meende uit "ontvangen reacties" op te kunnen maken, dat dit "Waarheid"-artikel het CPN-bestuur meer kwaad had gedaan dan het roeyement op zichzelf. Naar verluidt zou er inderdaad in partijkringen verontwaardiging en een toenemend onbehagen bestaan over deze "stalinistische" methoden van de CPN-leiding.

Naast het roeyement van Baruch kondigde het CPN-communiqué van 12 april ook nog maatregelen aan tegen de voormalige (in november 1963 ontslagen) "Waarheid"-journalisten Wim Klinkenberg en Jan Snellen. Over Klinkenberg werd medegedeeld dat hij, met zijn gerucht makend artikel over de heer Van Amsberg in het weekblad "Panorama", de politiek van de CPN inzake het huwelijk van H.K.H. Prinses Beatrix had

doorkruist. Verder had Klinkenberg (die thans free-lance journalist is) bijdragen geleverd aan het "Algemeen Handelsblad", waarin hij "de internationale houding van de CPN zijdelings poogde verdacht te maken met een beroep op rechtse elementen in de Sowjet-Unie als c.s.". Het feit dat de mémoires van deze voormalige Sowjet-ambassadeur in Londen - waarover Klinkenberg in begin 1965(!) enkele beschouwingen schreef in het "Algemeen Handelsblad", zonder overigens de CPN daarbij te betrekken - op het afgelopen CPSU-Congres zijn gekritiseerd, was in de ogen van de CPN-leiding blijkbaar een argument dat in partijkringen wel zou worden geaccepteerd. Klinkenberg zou volgens het CPN-communiqué ter verantwoording worden geroepen door het Dagelijks Bestuur. Aangenomen kan worden dat dit slechts een formele procedure is en dat Klinkenberg spoedig zal worden geroyeerd.

Jan Snellen, die sinds 1964 correspondent is van het Oostduitse persbureau ADN, heeft enige tijd geleden al onder druk van de CPN-leiding bedankt als partijlid. Het communiqué stelde dat de CPN (die, zoals bekend, veel kritiek heeft op de Oostduitse CP) geen enkele bemoeienis wenst te hebben met Snellens activiteiten en waarschuwde "tegen elke poging om de autonomie van de partij aan te tasten". Dit laatste houdt kennelijk verband met het feit dat Snellen o.m. de "nieuwsvoorziening" over de CPN aan ADN verzorgt.

Welke openlijke argumenten de CPN-leiding ook aangevoerd heeft om maatregelen tegen Klinkenberg en Snellen te nemen, de contacten die beiden regelmatig onderhouden met Baruch zullen wel doorslaggevend zijn geweest. Inmiddels is namelijk ook de boekhouder van Pegasus, die bij Baruch inwoonde en diens optreden kon billyken, in opdracht van de CPN-leiding ontslagen.

H O O F D S T U K   I I I

ACTIVITEITEN VAN DE COMMUNISTISCHE HULPORGANISATIES

Jeugdbeweging

Het ANJV en de provo's

In het vorige maandoverzicht werd reeds gesignaleerd, dat het standpunt van het Algemeen Nederlands Jeugdverbond (ANJV) ten aanzien van de provo's, binnen een maand tijds veranderde van een afwijzende houding m.b.t. samenwerking binnen het Jongerencomité Vietnam tot de bereidheid met hen mede te werken aan het organiseren van tegen de politie gerichte demonstraties (Comité 19 maart 1966). Gesteld werd, dat de leiding van de communistische jeugdorganisatie (onder het goedkeurend oog van de CPN) mogelijk aldus handelde om zich niet van de rest van de jongerenorganisaties, c.q. van de massa, te vervreemden.

Sindsdien werd deze indruk versterkt. De jonge communisten doen thans al het mogelijke om goed te laten uitkomen, dat zij, evenmin als in vroegere jaren, achterblijven om te protesteren tegen het optreden van de politie. Dat blijkt b.v. heel duidelijk uit het april/mei-nummer van het ANJV-maandblad "Jeugd", waarin veel aandacht wordt besteed aan het zogenaamd ontbreken van de vrijheid tot demonstratie en wordt aangedrongen op het verdwijnen van de Amsterdamse hoofdcommissaris van politie. Op 2 april j.l. liet het ANJV in verband met deze kwestie zelfs nog een extra editie van "Jeugd" het licht zien! Behalve dat daarin gewag werd gemaakt van het toetreden van het verbond tot het, inmiddels alweer ontbonden, Comité 19 maart 1966, werden daarin foto's gepubliceerd van ANJV-demonstraties uit het verleden, waartegen de Amsterdamse politie hardhandig zou zijn opgetreden. In dit verband werden o.m. genoemd de demonstraties tegen de "A-bom-maker" in 1960 en tegen de veroordeling van de Spanjaard in 1963.

Het zijn kennelijk dit soort activiteiten, waarop het partijbestuur van de CPN doelde in de verklaring, die werd uitgegeven na afloop van zijn zitting van 8 en 9 april j.l. Ten aanzien van de jeugd werd daarin gesteld, dat de CPN de eisen tot demonstratievrijheid "voor ernstige doeleinden en voor de belangen van de jeugd" onvoorwaardelijk zal ondersteunen en al haar invloed zal aanwenden tot het smeden

van eenheid onder de jongeren. De toevoeging "voor ernstige doeleinden" wijst er op, dat de communisten daaronder kennelijk niet verstaan de ieder weekend door de provo's georganiseerde happenings.

Het communistisch standpunt werd ook nog eens uit de doeken gedaan tijdens een, door het Amsterdamse district van het ANJV, op 25 april j.l. gehouden forum. Enige zittende en toekomstige CPN-raadsleden, onder wie voorzitter van het ANJV, voerden daar het woord. Harry Verheij, fractie-voorzitter van de CPN in de hoofdstedelijke gemeenteraad, gaf daar een korte uiteenzetting over de opvatting van zijn partij inzake het politie-optreden in de hoofdstad en de maatregelen die genomen zouden moeten worden om het beleid ter zake te democratiseren.

Een en ander betekent overigens nog niet, dat de communisten nu "rücksichtslos" aansturen op samenwerking met de provo's. Zij zijn eerder op uit de aanhang van deze van huis uit anarchistische jongeren onder communistische invloed te brengen. Dat blijkt o.m. uit een artikel van het CPN-Tweede Kamerlid Marcus Bakker, in "De Waarheid" van 9 april j.l. Daarin keert hij zich fel tegen een uitlating van het AR-Tweede Kamerlid Roolvink, dat alle onverkwikkelijke gebeurtenissen van de laatste tijd te wijten zouden zijn aan "langharige en ongewassen knapen". Volgens de communistische scribent kan men niet aan de indruk ontkomen, dat grote groepen jonge mensen diep in hun hart het wanhopige gevoel hebben in deze keiharde wereld alleen te staan en aan zich zelf overgelaten te worden. Zij zullen, aldus Bakker, bereid zijn zich te geven en zich in te zetten voor een beweging, die hun eenzaamheid opheft en een doel geeft aan hun strijdvaardigheid. Volgens hem is alleen de communistische partij daartoe in staat.

Dat de communisten niet tot samenwerking zonder voorbehoud bereid zijn, bleek ook uit een bericht in het partijdagblad van 31 maart j.l. Daarin werd scherpe kritiek uitgeoefend op de provo's, die samen met de Socialistische Jeugd van Nederland (SJ) toestemming verzochten voor een aparte demonstratie, nadat voor die van 2 april door de burgemeester van Amsterdam toestemming was geweigerd. Gesteld werd, dat de provo's met deze stap opnieuw afbreuk deden aan het eensgezinde optreden, dat tussen jongeren uit verschillende Amsterdamse organisaties was bereikt. Het persbericht vervolgde letterlijk: "Het trekt daarbij de aandacht dat de provo-vertegenwoordigers in het jongerencomité 19 maart 1966 de afgelopen dagen voortdurend probeerden de pogingen van het comité om tot een demonstratie tegen het politiebeleid op 2 april te komen,

de voet dwars te zetten. Zo trachten zij bij herhaling door het formuleren van provocatorische eisen burgemeester Van Hall de argumenten in handen te spelen om de betoging te verbieden".

Gezien het bovenstaande zou het niet verbazen als het de provo's waren, die het ANJV in de nacht van 19 op 20 april j.l. provoceeden. Bij die gelegenheid werden een brief en een kort daarvoor van het ANJV gestolen vlag gedeponereerd bij het gebouw van het Amerikaanse consulaat in de hoofdstad. Op de vlag stond o.m. vermeld, dat deze werd aangeboden door het ANJV en dat op diezelfde dag in Amsterdam een afdeling van de Vietcong was opgericht; in de brief werd de Amerikanen medegedeeld, dat zij drie dagen de tijd hadden om Amsterdam levend te verlaten. Ondertekenaars waren zogenaamd enige ministers, onder wie minister-president Cals en de minister van Buitenlandse Zaken. Diezelfde nacht werd verf tegen de gevel van het Russische consulaat in Amsterdam gegooid. Voorts werden enige straatnaambordjes overgeplakt. Het Spui kreeg de naam Provoplein, terwijl de Beethovenstraat, waar burgemeester Van Hall woont, werd omgedoopt in Provolaan.

Pas twee dagen later reageerde het ANJV met een verklaring niets met deze zaak te maken te hebben. Volgens het ANJV wilden duistere elementen aan de gemeenschappelijke strijd tegen het Amerikaanse optreden in Vietnam afbreuk doen.

Vredesbeweging

De tweede "Berlijnse Conferentie"

Van 22 tot 24 maart 1966 werd in de "Kongresshalle" te Oost-Berlijn de tweede "Berlijnse Conferentie van katholieke Christenen uit Europese staten" gehouden.

De organisatie was - evenals bij de eerste conferentie in 1964 - in handen van "enkele Oostduitse katholieken". Er zijn echter sterke aanwijzingen, dat de "Berlijnse Conferentie" een initiatief is van de communistische Wereldvredeeraad (WVR) en dat de activiteiten ook verder vanuit de WVR worden gedirigeerd. (Zie hiervoor het Maandoverzicht no. 1/1966.)

De nu gehouden conferentie stond in het teken van de "politieke ontspanning en veiligheid in Europa, in solidariteit met alle mensen van goede wil". Er waren circa 200 "progressieve" katholieken aanwezig, uit 13 verschillende Oost- en Westeuropese staten. Onder hen bevond zich een groot aantal functionarissen van de Oostduitse regering en een ver-

tegenwoordiger van de Praagse "Christelijke Vredesconferentie" (CVC). Ook uit Nederland waren enkele deelnemers aanwezig.

Ondanks de vrij sterke Oosteuropese invloed binnen de "Berlijnse Conferentie" is er ditmaal geen duidelijk communistisch gekleurde resolutie uit de bus gekomen. De aanvankelijke (door enige Oostduitse katholieken opgestelde) tekst van de eind-resolutie bevatte wel een aantal voor het Westen weinig aantrekkelijke passages, o.a. over de oorlog in Vietnam en over de buitenlandse politiek van West-Duitsland, doch tijdens de conferentie werden hierin, op aandrang van de deelnemers uit het Westen, enkele wijzigingen aangebracht.

Waarschijnlijk is de continuïteit van "de dialoog met het Westen" de communisten momenteel meer waard dan politieke winst op korte termijn. Al met al ziet het er naar uit, dat de "Berlijnse Conferentie" een meer permanent karakter krijgt.

"Nederlands Komitee tegen de verspreiding van kernwapens"

Het eind 1965 tot stand gekomen "Nederlands Komitee tegen de verspreiding van kernwapens" belegde op 2 april j.l. te Utrecht een "landelijke informatieve bijeenkomst".

Het initiatief tot de oprichting van dit comité is indertijd genomen door CPN-partijbestuurslid en secretaris van de communistische Nederlandse Vredesraad (NVR). Daarbij was het zijn bedoeling om het comité een zo "breed" mogelijke basis te geven, d.w.z. zich van de medewerking van zoveel mogelijk niet-communisten van uiteenlopende politieke richting te verzekeren.

Tijdens de bijeenkomst van 2 april bleek, dat in deze opzet volledig is geslaagd. Het comité is zelfs zó "breed" geworden, dat de communistische leden nauwelijks nog enige invloed van betekenis op het beleid kunnen uitoefenen. (Zie ook Maandoverzicht No. 12/1965.)

Op de "landelijke informatieve bijeenkomst tegen de verspreiding van kernwapens" waren circa 250 personen aanwezig; een tegenvaller voor de organisatoren, die op veel meer belangstelling hadden gerekend. Een belangrijk deel van de aanwezigen was bovendien nog op de been gebracht door de CPN-afdelingen in de grote steden.

leidde de bijeenkomst in zijn kwaliteit van secretaris van het comité. Als sprekers traden verder op: Prof.Dr.

hoofdredacteur van de "Friese Koerier" en Prof.Dr.

. Zij gaven een toelichting op de problematiek rond de spreiding van kernwapens. Herhaaldelijk verwezen de sprekers daarbij naar een,

tijdens de conferentie ten doop gehouden brochure, getiteld: "De gevaren van de spreiding van kernwapens". Deze brochure werd, in opdracht van het comité, samengesteld door Prof.Dr. , Drs.

en . De inhoud van de brochure wordt tevens onderschreven door op één na alle leden van het "Nederlands Pugwash Komitee".

Na de pauze werd het woord gevoerd door enkele vertegenwoordigers van de Tweede Kamer-fracties van de PvdA, de PSP en de CPN. Zij gaven een toelichting op het standpunt dezer fracties t.a.v. de spreiding van kernwapens.

Zowel uit hetgeen op de bijeenkomst werd gezegd door partijsecretaris Henk Hoekstra, als uit de teneur van de lijvige artikelen, welke "De Waarheid" publiceerde n.a.v. de bijeenkomst, werd duidelijk, op welke wijze de CPN uit de activiteiten van het comité politieke winst tracht te slaan. Het gaat haar om de "gezamenlijke actie van socialisten en andere progressieve krachten tegen de MLF of elke andere poging van West-Duitsland om medezeggenschap te krijgen over atoomwapens". Ook het blad "Vrede" van de NVR heeft zich, kort na de bijeenkomst van het comité, duidelijk in deze zin uitgelaten.

Paasmars 1966

Ten gevolge van de vrij uitgebreide publiciteit rond de verschillende "protestmarsen", die dit jaar in de Paastijd zijn gehouden (zie Hoofdstuk IV van dit Maandoverzicht), is de traditionele "Paasmars" van het pacifistische "Comité 1961 voor de vrede" en de communistische "Nederlandse Vredesraad"(NVR) wat onopgemerkt voorbijgegaan.

Toch trok deze mars, welke op 16 april j.l. te Amsterdam werd gehouden met als belangrijkste motto: "tegen kernwapens, waar ook ter wereld", grote belangstelling. Ongeveer 3500 personen, merendeels jongeren, namen er aan deel.

Na de mars werd in het RAI-gebouw een protestbijeenkomst gehouden, waar als sprekers optraden:

, CPN-bestaurslid en voorzitter van de NVR;

voorzitter van het communistische Algemeen Nederlands Jeugd Verbond (ANJV);

de trotskist Th. van Tijn, vice-voorzitter van het Comité 1961 voor de vrede;

de schrijver Harry Mulisch en

president van de pacifistische International Confederation for Disarmament and Peace.(ICDP, Londen).

Bovendien traden enkele "protestzangers" op, onder wie

(Schotland) en Boudewijn de Groot. Het optreden van de laatste veroorzaakte grote opwinding in de zaal, hetgeen o.m. resulteerde in de gescandeerde kreet: "Johnson moordenaar".

Een incident deed zich nog voor, toen enkele provo's het podium beklommen en weigerden dit weer te verlaten. De ordedienst moest ingrijpen.

De CPN poogde de Paasmars (uiteraard) weer in de sfeer van haar eigen politieke oogmerken te trekken: i.c. van haar actie tegen de MLF en tegen "een Duitse vinger aan de atoomtrekker". Dit bleek ook duidelijk uit de dienovereenkomstige leuzen welke in de stoet werden meegevoerd, uit de woorden van de communistische sprekers op de bijeenkomst in het RAI-gebouw en uit de begeleidende persartikelen in "De Waarheid".

H O O F D S T U K I V

ANDERE GROEPERINGEN

Pacifisme

De "ABC-protestmars"

De rij van dit jaar rond Pasen gehouden "protestmarsen", werd geopend door de zogenaamde "ABC-protestmars", georganiseerd door enkele links-socialistische en pacifistische jongerenorganisaties (zie Maandoverzicht No.2/1966).

Aan deze mars, welke was bedoeld als een protest tegen A(tomaire), B(iologische) en C(hemische) wapens, namen ongeveer 250 jongeren deel, waaronder enkele tientallen buitenlanders. De tocht liep van Den Helder, waar men op 8 april 's morgens startte, via Nieuwe Niedorp, Alkmaar en Zaandam naar Amsterdam, waar de stoet op 11 april 's middags werd ontbonden.

Hoogtepunt vormde ongetwijfeld de "nacht van de protestsong", welke op 10 april in Zaandam plaatsvond, met medewerking van de protestzangers (Schotland), Boudewijn de Groot en "vele andere protestzangers en beat-groepen". Tijdens deze bijeenkomst - waar ongeveer 1300 jongeren aanwezig waren - werd het woord gevoerd door en , beiden behorend tot de "werkgroep ABC-protestmars", Verder traden nog als spreker op: de Heer alias Dr. en Drs. , tweede politiek secretaris van de PSP. Dr. propageerde een "tweede ABC", nl.: Altruïsme, Broederschap (bruggenbouw) en Christendom. Het optreden van Drs. illustreerde de sympathie van de PSP voor de ABC-protestmars. Deze welwillendheid sprak trouwens ook uit het feit, dat de PSP een geluidswage ter beschikking stelde, die daarenboven werd bestuurd en bediend door een PSP-gemeenteraadslid.

De mars werd op 11 april zeer ordelijk ontbonden bij het standbeeld van de "Dokwerker" op het J.D.Meijerplein te Amsterdam, geheel volgens de wens van de initiatiefnemers om "wanordelijkheden te voorkomen en in alle rust te demonstreren".

Dat de organisatoren er niet in zijn geslaagd de protestmars geheel zonder incidenten te laten verlopen, moet geweten worden aan het relatief grote aantal deelnemende provo's en revo's (een groepje provo

uit België). Vanaf de eerste avond bezorgden deze de marsleiding moeilijkheden; zelfs zodanig, dat de organisatoren enkele malen een beroep op de politie moesten doen.

Het verlangen van de provo's en revo's naar meer "actie" leidde o.m. tot enkele pogingen om de voorschriften m.b.t. het "gescheiden slapen van jongens en meisjes" te doorbreken, tot een "sit-down-actie" bij een bioscoop in Alkmaar en tot een "happening" in het centrum van Zaandam.

Voor de provo's lag de betekenis van de ABC-protestmars dan ook "meer in de incidenten, dan in de officiële demonstratie", zoals het blad "Provo" No.8 na afloop schreef.

Ondanks de moeilijkheden, welke tijdens de mars zijn gerezen, zouden de organisatoren echter al weer in beraad zijn over een herhaling ervan rond Pasen 1967.

"Stille marsen" in Amsterdam, Den Haag en Rotterdam

Het ongenoegen van de provo's en revo's over de betrekkelijke "rust" waarin de ABC-protestmars verliep, leidde nog tijdens deze mars tot de publicatie van een "oproep tot actie".

Provo richtte zich namens de groep ontevreden tot de overige deelnemers met een stencil, waarin werd opgeroepen om - na afloop van de ABC-protestmars - "stille marsen" te houden in Amsterdam, Den Haag en Rotterdam, zonder daarvoor toestemming te vragen.

De oproep boekte inderdaad succes.

In Amsterdam trokken, onmiddellijk na afloop van de ABC-protestmars op 11 april, enige tientallen jongeren naar het Amerikaanse Consulaat-generaal en naar de Russische Handelsdelegatie, waar - zwijgend en met over de borst gekruiste armen - werd gedemonstreerd.

In Den Haag kwam het op 15 april tot een "stille mars". De organisatie lag wederom in handen van provo, ditmaal geassisteerd door de gebroeders. Ongeveer 80 jongeren trokken van het Buitenhof naar het gebouw van de Amerikaanse Ambassade aan het Lange Voorhout. Hier werd een, speciaal voor dit doel meegebrachte, Amerikaanse vlag vertrapt. Toen een vrouwelijk lid van het Amerikaanse Ambassadepersoneel trachtte de vlag onder de voeten van de demonstranten weg te rukken, werd deze haar, zwijgend, weer ontnomen. Vervolgens trok de groep naar het Plein 1813, waar bij het Onafhankelijkheidsmonument een bosje narcissen werd neergelegd alsmede de eerder

vertrapte Amerikaanse vlag. De stoet werd tenslotte, na het zingen van het protestlied "We shall overcome", op het Binnenhof ontbonden en ging in stilte uiteen.

Rotterdam was op 13 april eveneens het toneel van een "stille mars". Ook deze was georganiseerd door de groep "ontevredenen", die zich tijdens de ABC-protestmars had aaneengesloten. Intotaal namen er ongeveer 70 jongens en meisjes aan deel. Onder hen waren provo's, leden van zich "anarchistisch" noemde groepjes als "Desperado" en "De Vrije", alsmede van de "Socialistische Jeugd" (SJ). De demonstratie had een zeer rustig verloop. Er zouden plannen zijn om deze "stille mars" op 4 mei a.s. te herhalen.

Comité "Stil Protest"

Uitgaande van de gedachte, dat "de heren die actief werkzaam zijn in het oorlogsbedrijf, voorshands lachen om onze keurig door het autoriteitsapparaat in ongevaarlijke banen geleide betogingen", is te Amsterdam een groep links georiënteerde personen (merendeels anarchisten, links-socialisten en radicaal-pacifisten) en "progressieve" kunstenaars overgegaan tot de oprichting van het "Comité Stil Protest".

Het comité acht het hoog tijd, dat de protesten tegen militaire demagogie en kernbewapeningspolitiek een meer opstandig karakter krijgen. Men staat een radicale stellingname voor.

De opzet van het comité is, om elke derde zondag van de maand een stille protesttocht te houden. Voor deze tochten zal men geen toestemming vragen. "Zolang er mannen, vrouwen en kinderen, met instemming van onze volksvertegenwoordiging, vallen (in Vietnam bijv.), zolang zullen er bloemen gelegd worden aan de voet van het Nationaal Monument", aldus een manifest van het Comité "Stil Protest".

De eerste stille protestmars organiseerde het Comité op 17 april jl. in Amsterdam. Aan deze tocht - waarvoor, indachtig het voornemen, geen toestemming was aangevraagd - namen ongeveer 800 personen deel, voornamelijk jongeren.

De tocht verliep zonder incidenten en werd in stilte ontbonden. Tijdens de mars werden langs de route door een aantal jongeren van het ANJV enkele manifesten verspreid, waarin werd gesteld, dat de actie tegen de atoombewapening niet in "algemeenheden" verloren mag gaan, "maar dat haar speerpunt gericht moet zijn op het verhinderen van het plan West-Duitsland de beschikking over atoomwapens te geven".

Trotskisme

Politieke bigamie van de Nederlandse trotskisten

De, tot voor kort in de Nederlandse Sectie van de Vierde Internationale georganiseerde, trotskisten hebben in de verkiezingen van dit jaar een goede gelegenheid gezien de verschillende politieke partijen eens te analyseren op hun betekenis en toekomst voor de "arbeiders en andere vooruitstrevenden".

In hun maart-orgaan "De Internationale" elimineren zij voor de "klassebewuste" arbeiders al direct de drie confessionele partijen, terwijl de gedachte aan de VVD kennelijk zo absurd is, dat die partij maar niet eens genoemd wordt. Weliswaar erkent men dat KVP, CHU en ARP nog steeds een belangrijke aanhang - in de trotskistische gedachtengang met "massa-basis" aangeduid - hebben, doch dat ligt volgens de trotskisten niet zozeer aan hun partijprogramma's, aan de "overleefde goocheltrucs van de geestelijkheid" of aan de wijze waarop deze partijen de belangen der arbeiders behartigen, maar eerder aan de uiterst "rechtse" koers van de Partij van de Arbeid. Haar praktijk onderscheidt zich nauwelijks nog van die der confessionelen, die met behulp van het kleinburgerdom en de bourgeoisie de sociaal-democratie om hals hebben weten te brengen. Dat er nochtans enige honderdduizenden arbeiders op de PvdA stemmen, vindt - zo wordt geredeneerd - zijn oorzaak in het ontbreken van een socialistische arbeiderspartij. Van deze S(D)AP zijn de arbeiders beroofd ten gunste van de doorbraakpolitiek.

Wettelijke regeling - en dus aan banden leggen - van het stakingsrecht, steun aan de Amerikaanse Vietnam-politiek, aan de NATO en aan de EEG, bestempelen de regeringspartijen, inclusief de PvdA, tot vijanden der arbeiders en van de voor hun "emancipatie" strijdende volken.

Vervolgens worden de twee alternatieve keuze-mogelijkheden - de CPN en de PSP - onder de loupe genomen. Hoewel - aldus het redactionele artikel - de CPN duidelijk arbeiderspartij is en de PSP niet (waarmede tussen de regels door de trotskistische voorkeur al genoegzaam blijkt) maakt de CPN-leiding het de arbeiders moeilijk hun stem op deze "partij van de voorhoede van het Nederlandse proletariaat" uit te brengen.

In een vernietigende kritiek op deze leiding kruisen de trotskisten weer eens de degen met hun hoofdvijand: de stalinistische bureaucratie, waarvan zij destijds de politieke doodsteek moesten incasseren. Zij verwijten de CPN-top onder meer, dat zij:

- a. geen acties voert tegen het Amerikaanse imperialisme in Vietnam,
- b. geen stelling neemt tegen de NATO en vóór de onvoorwaardelijke verdediging van de Sovjet-Unie en de andere arbeidersstaten,
- c. de partij nog geheel gebukt doet gaan onder de verpestende atmosfeer van het stalinisme.

Deze beschuldigingen illustreren weer eens de pro-Russische houding van deze trotskisten (in hun relatie met Raptis-alias Pablo) in het Sino-Sovjetconflict.

Daarom wordt de communistische arbeiders dan ook aangeraden niet alleen op de CPN te stemmen, maar tevens te strijden voor destalinisering van de partij en herstel van de leninistische principes in woord en praktijk.

Tegelijkertijd - en daar pleegt de redactie haar bigamie - roept het artikel de socialistische arbeiders op om op de PSP te stemmen en die partij te maken tot een waarlijk socialistische, leefbaar voor arbeiders. Thans wordt haar niettemin nog het etiket "voor arbeiders onbewoonbaar" opgeplakt, "aangezien zij in de dagelijkse strijd voor de arbeiders, de klassestrijd, nauwelijks een rol heeft gespeeld".

Het advies aan de bedoelde arbeiders desondanks op de PSP te stemmen, baseert men op een groot aantal "verdiensten" van deze partij, zoals b.v. haar ondubbelzinnige opstelling t.a.v. de NATO, de monarchie en het optreden van politie en BVD (voor en na het kroonprinsesselijk huwelijk) en haar activiteiten ter ondersteuning van de Vietnamese, Cubaanse en Algerijnse revolutie.

Het lijkt overigens geen twijfel, dat in dit tweezijdig advies iets doorschemert van de, voorlopig nog als wishful-thinking te typeren, plannen dezer trotskisten voor een nieuwe communistische partij, waarin plaats zal zijn voor alle "revolutionaire socialisten uit de CPN (ná haar destalinisatie), de trotskistische beweging, de PSP en andere revolutionaire groepen, w.o. dissidente communisten".

Castro roert in de trotskistische mierenhoop

De door Fidel Castro, aan het slot van de in januari jl. in Havana gehouden Drie-Continenten-Conferentie, gelanceerde aanval op het trotskisme, heeft onder de aanhangers van Trotsky veel stof doen opwaai-

Voor zover Castro's beschuldigingen "gericht" waren, kostte het verschillende rivalerende trotskistische groeperingen weinig moeite dit te weerleggen door ze óf als onjuist aan te tonen dan wel ze op conto

te schrijven van niet (meer) tot de Vierde Internationale behorende "onverantwoordelijke" figuren. Laatsgenoemde tactiek ligt voor de hand, wanneer men bedenkt, dat elk van de bedoelde groepen pretendeert de exclusieve vertegenwoordiger van Trotsky's opvattingen te zijn en het uitsluitend recht op gebruik van het predicaat "Vierde Internationale" te bezitten.

Zo wijzen de bestuursorganen der in Parijs zetelende Vierde Internationale (het International Executive Committee en het United Secretariat), respectievelijk in het februarinummer van "Quatrième Internationale" en in een in "The Militant" *) van 7 maart afgedrukte open brief aan Fidel Castro, elke verantwoordelijkheid van de hand voor de door de Posadas-groep (Latijns- en Midden-Amerika) geuite bewering, dat Castro zijn voormalige strijdmakker en minister "Che" Guevara heeft vermoord. Ook de dissidente "Internationale Revolutionair-Marxistische tendens" (Pablo c.s.) doet zulks in "Sous le Drapeau du Socialisme" van februari, welke verklaring letterlijk in het maartnummer van het Nederlandse trotskistenblad "De Internationale" werd overgenomen .

Veel gedifferentieerder worden de verwerende commentaren op het punt van de algemene beschuldiging, als zou het Trotskisme een vulgair instrument van het imperialisme en de reactie zijn geworden. In deze commentaren weerspiegelen zich met name ook de standpunten der onderscheiden trotskistische formaties m.b.t. het Sino-Sowjetgeschil.

Naar de mening van het IEC (gematigd pro-Chinees) vormt een vaste greep op de revolutionaire ontwikkelingen in Latijns-Amerika de enige garantie voor verwezenlijking van de vreedzame coëxistentie-politiek der SU.

De aanval van Castro op het trotskisme moet volgens het IEC dan ook een bepaalde politieke bedoeling hebben. Van twee mogelijkheden:

- a. een concessie van Castro aan het Kremlin in ruil voor de hegemonie over de Latijns-Amerikaanse revolutionaire bewegingen en
- b. de jaloerse wil van de Cubaanse leider om de onbetwiste leider daarvan te zijn,

houdt het IEC het voorlopig op de laatste.

Geheel anders - veel feller - reageert in het te Buenos Aires uitgegeven blad "Voz Proletaria" van 3 en 10 februari. Gezien de overheersende rol van de Sowjet-Unie en de met haar verbonden landen op

*) Weekblad van de trotskistische Socialist Workers Partij (USA).

de Conferentie enerzijds en het extreem-Chinese standpunt van anderzijds, was dit ook wel te verwachten.

Hij maakt een handig gebruik van de, voor de Chinezen ongetwijfeld teleurstellende uitkomst van de Havanna-bijeenkomst, door een eenheidsfront van Peking en de Vierde Internationale (lees Posadas) tegen kapitalisme en imperialisme te eisen.

Rechtsextremisme

Herverschijning van het blad "Revisie".

Medio maart '66 - in de week voorafgaande aan de verkiezingen voor de Provinciale Staten - is er weer een nummer verschenen van het blad "Revisie" (ondertitel: "Orgaan van het revisionisme in Nederland"), een uitgave van het "Nederlands Archief der Conservatieve Revolutie". Dit blad werd destijds opgericht door Paul van Tienen, de voormalige SS-er en Oostfrontstrijder, die zich eind april '65 aan de straffende hand van de Nederlandse justitie onttrok en enige tijd later werd gesignaleerd in Spanje (zie onder meer MO 11/1965). Sinds zijn vertrek was het blad niet meer verschenen. Verantwoordelijk voor de hernieuwde uitgave van het blad is (economisch adviseur en belastingconsulent), die wordt beschouwd als zaakwaarnemer van Paul van Tienen.

Het blad "Revisie" beoogt, volgens eigen omschrijving, herziening van het vervalste geschiedbeeld en herstel van eer voor hen, die slachtoffer zijn van de geschiedvervalsing. In de praktijk kwam dit steeds neer op rechtvaardiging en verheerlijking van het nationaal-socialisme en op het uitdragen van neo-nazistische ideeën.

Ook het nummer van maart '66 ademt geheel en al deze geest. Typere is de aanhef van een artikel op de frontpagina: "Wij dragen in onze hart mee het beeld van het 'andere Nederland', dat wij in onze jeugd gekend hebben, het Nederland, dat nog niet slaafs moest buigen en bukken voor vreemde internationale machten, het Nederland, dat de vrijheid, de eer en het zelfrespect der natie als het hoogste goed beschouwde (...). Wij hebben voor dit Nederland gevochten in de ijsvlakten van Rusland, in de woestijnen van Noord-Afrika en overal waar men de troepen van andere continenten liet stormlopen om allen, die streden voor de Europese cultuur en de geest van het christendom, te vernietigen".

Deze aanloop dient overigens uitsluitend om vast te stellen, dat dezelfde strijd thans opnieuw is ontbrand, en wel rondom verloving en huwelijk van Prinses Beatrix. Valt deze redenering al moeilijk te volgen

bijna verbijsterend is de wijze, waarop het artikel vervolgens uitmond in een aanval op de joden: "Als Nederlanders zou het de plicht van de geestelijke leiders van de Joodse Kerkgenootschappen zijn geweest zich bij de wil van de meerderheid van het Nederlandse Volk neer te leggen. Nu men dit niet wil, maar een zelfstandige Joodse politiek wil voeren, die rechtstreeks tegen deze meerderheid ingaat, gedraagt men zich als een zelfstandige, politiek operende vijfde colonne van de Joodse wereldmacht, die haar nationaal Joodse karakter ontleent aan het feit, dat in de Joodse Kerkgenootschappen alleen afstammelingen van de Israëliische stammen Juda en Benjamin als lid worden toegelaten".

Elders in het blad komt een artikel voor, dat is gewijd aan de verkiezingen voor de Provinciale Staten. Hierin wordt een lans gebroken voor "de kleine nationaal-gezinde partijtjes (die) voor de grote partijen een doorn in het vlees (zijn)". Dit artikel besluit met de opwekking: "Stemt niet op de grote partijen, doch uitsluitend op de nationaal-gezinde kleine partijtjes, die met één of meer zetels reeds zitting hebben in het parlement". Aangenomen mag worden, dat de scribent hierbij met name de Boerenpartij op het oog had.

STAKINGSOVERZICHT APRIL 1966

Bedrijf : Internationale Bouw Combinatie (Luchthaven Schiphol).

Aanleiding : toepassing nieuwe CAO-bepalingen.

Inmenging vakbonden : vóór 25-4-1966 overleg tussen directie en vakbondsvertegenwoordigers.

Resultaat : ---

Aantal werknemers : ± 70.

Aantal stakers : 36 (ontslag aangezegd).

Duur staking : vanaf 25-4-1966.

A G E N D A

<u>Datum:</u>	<u>Bijeenkomst:</u>	<u>Plaats:</u>	<u>Organisatie:</u>
mei 1966	Int. Jeugd en Studenten- conf. voor solidariteit met het Vietnamese volk	Pyongyang	IUS, WFDJ en Vietna- mese Jeugdorganisatie.
mei 1966	Conf. West-Europese CPen	Wenen	CPen.
mei/juni 1966	Raadsvergadering WVR	Stockholm	Wereldvrede raad.
juni 1966	6e Congres IOJ	Oost-Berlijn	Intern. Org. van Journalisten.
6_16 juni 1966	7e Assemblé (congres) Wereldfed. Dem. Jeugd	Sofia	WFDJ.
september 1966	9e Wereldjeugdfestival	Accra	Wereldfed. Dem. Jeugd en Int. Unie van Stu- denten.